

Posudek vedoucího práce
na
diplomovou práci Hany Hlubučkové
"Zhang Xianliangův román Fannaο jiu shi zhihui: Využití jazyka totalitní ideologie v
antitotalitárním románu"

Cílem diplomové práce je představit Zhang Xianliangův román *Moudrost získaná utrpením* (Fannaο jiu shi zhihui) jako literární výpověď, jejímž prostřednictvím významný současný čínský spisovatel, jenž se stal v 60. a 70. letech dvacátého století obětí komunistického režimu, odhaluje zneužívaný a deformovaný jazyk jako jednu z hlavních opor totalitní ideologie a jako nástroj výkonu totalitní moci.

Práce v úvodních kapitolách (kap. I. a II.) podává základní informaci o autorovi a jeho díle, přičemž biografickou informaci i seznámení se spisovatelovým dílem zasazuje do patřičných historických a literárních souvislostí.

Převážně analytické kapitoly IV. až VI. jsou zdařilým pokusem o zevrubné představení románu jako významotvorné struktury založené na specifickém formátu údajně autentických deníkových záznamů a dodatečně připojených komentářů. Diplomantka přesvědčivě dokládá výchozí tezi, podle níž je k dílu zapotřebí přistupovat nikoli jako k autobiografickým záznamům, ale jako k nápaditě vystavěnému fikčnímu narativu. Výklad je třeba pochválit za jeho systematičnost a přehlednost. V kap. III. je román představen jako celek, přičemž patřičná pozornost je věnována nejen již výše zmíněnému deníkovému formátu, ale také distribuci ústředních motivů. Tento přehled je současně východiskem pro rozvržení následného výkladu, v němž diplomantka představuje tři ústřední motivy, které jsou v románu tematizovány.

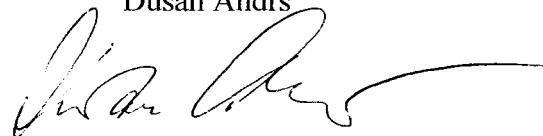
Jak to vyplývá z diplomantčina rozboru, jehož výsledky jsou stručně shrnuty v závěru práce, jednotícím a vlastním tématem románu je jazyk totality. Toto se potvrzuje tím, že nejen v kapitole V., která je na představení Zhang Xianliangova pohledu na jazyk explicitně zaměřena, ale také v kapitolách IV. a VI., které jsou věnovány "převýchově prací" a "dehumanizaci člověka", se vždy do centra diskuse vposledku dostává jazyk. Diplomantka jako hlavní rysy jazyka totality správně akcentuje především jeho zmanipulovanost, nespolehlivost, nedůvěryhodnost a autoritativnost, přičemž se snaží vycházet z obecných charakteristik jazyka totalitní moci, aby posléze prostřednictvím ukázek poukázala na přítomnost těchto rysů v jazyce, který je tématem analyzovaného románu.

Je škoda, že diplomantka nedokázala z analýzy románu vytěžit ještě některé další poznatky, jejichž představení považuji za klíč k hlubšímu poselství díla. Rozbor by si zasloužila především kapitola "28. a 29. srpen", v níž muslim národnosti Hui odhalí autobiografickému hrdinovi románu podstatu jazyka komunistického režimu a způsob, jakým dochází k zneužívání jazyka. Interpretace této části románu (ve vztahu k jeho celku) předkládám jako otázku do diskuse při obhajobě.

Celkově lze říci, že diplomantka zadání práce splnila uspokojivě. Výslednou kvalitu práce však snižují četné formální nedostatky. Jedná se o gramatické chyby, případy chybné výstavby vět, volbu nevhodných výrazů (často pod vlivem anglickojazyčné sekundární literatury), nejednotnost formátu odkazů a citací apod., tedy o nedostatky, které by bylo možné eliminovat pečlivější redakcí konečného textu. Navrhuji hodnocení "dobře".

V Praze 22.9. 2009

Dušan Andrš

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Dušan Andrš', with a long horizontal flourish extending to the right.